MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tal-11 ta' April, 2008

Citazzjoni Numru. 65/2007

A.

-vs-

B.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fis-16 ta’ Frar, 2007 li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett:

1. Illi l-kontendenti kienu ngħaqdu fiż-żwieġ nhar is-7 ta’ Mejju tas-sena 2005 (Dok. A) fir-Reġistru Pubbliku ta’ Malta;

2. Illi minn dan iż-żwieġ il-kontendenti ma kellhomx tfal;

3. Illi l-attur rikorrenti ma riedx tfal minn dan iż-żwieġ *stante* illi hu diġa' għandu tifla minn żwieġ preċedenti;

4. Illi l-konvenuta hija ta' nazzjonalita' Estera u biż-żwieġ tagħha ma' l-attur setgħet tibqa' tgħix u taħdem hawn Malta;

5. Illi l-kontendenti għexu flimkien bħala miżżewġin għal tliet xhur biss;

6. Illi l-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, u fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li għamlitha mpossibbli għall-kontendenti li jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ, u dan *ai termini* ta' l-Artiklu 19(1)(d) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

7. Illi l-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat minħabba l-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' wieħed jew iktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, u tad-dritt għall-att taż-żwieġ, u dan *ai termini* ta' l-Artiklu 19(1)(f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

8. Illi minħabba r-raġunijiet premessi u minħabba raġunijiet oħra kontemplati fl-Att XXXVII ta' l-1975 li jirregola ż-żwiġijiet, iż-żwieġ bejn il-kontendenti kien null u bla effett fil-liġi.

Tgħid għalhekk l-intimata għar-raġunijiet premessi għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fis-7 ta' Mejju, 2005 huwa null u bla effett fil-liġi *ai termini* ta' l-Artiklu (1)(d) u (1)(f) ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 tal-Liġijiet ta' Malta.

2. Tordna li din in-nullita' tiġi reġistrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv fuq indikat.

Bl-ispejjeż kontra l-intimata li tibqa' nġunta minn issa għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenuta ma ppreżentatx risposta ġuramentata u għalhekk hija kontumaċi skond il-liġi.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attur u ta' ohrajn.

Rat il-verbal tas-seduta tas-7 ta' Marzu, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qiegħed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-2005 a bażi ta' l-Artiklu 19 (1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta hija kontumaċi.

Iżda kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.*" (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – kunsens miksub bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew element essenzjali tiegħu.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla kważi mill-ewwel u dan ġara għal diversi raġunijiet. Huwa evidenti li filwaqt li l-interess prinċipali tal-konvenuta kien li hija tkun tista' tgħix Malta mingħajr problemi, l-attur ukoll ried jeskludi l-possibbilta' ta' tfal għaliex huwa *gia'* kellu tifla minn żwieġ preċedenti annullat. Dan jindika wkoll nuqqas estrem ta' maturita' ta' l-attur eżistenti meta ngħata l-kunsens, filwaqt li l-istess jista' jingħad għall-konvenuta għal raġunijiet differenti. Naturalment f'każ bħal dan il-Qorti trid tiġi konvinta sew. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża <u>Joseph Zammit vs Bernardette Zammit</u> (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*"

Kawżali ta' l-attur hija, fost oħrajn, in-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża <u>Nicholas Agius vs Rita Agius</u> (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-

kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif *gia'* ingħad, il-partijiet baqgħu għaddejjin tul l-għerusija mingħajr ma ntebħu li ż-żwieġ ma seta' qatt jirnexxi bejniethom.

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mill-provi mressqa mill-attur il-Qorti għandha l-konvinzjoni li dan ġie ppruvat. Minħabba dak li ġara ż-żwieġ dam biss tliet xhur. Da parti tiegħu l-fatt li l-attur jammetti li hu ma riedx li jkollhom tfal, waħdu jikkostitwixxi raġuni għall-annullament (bħala esklużjoni pożittiva ta' element essenzjali taż-żwieġ), kif spjegat fis-sentenza Anna Galea vs John Walsh deċiża fit-30 ta' Marzu, 1994 mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, dak iż-żmien kompetenti biex tiddeċiedi dawn il-kawżi.

Għal dawn il-motivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-7 ta' Mejju, 2005. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM------------------------------